

TAVOITE 6: PUHDAS VESI JA SANITAATIO



© Miia Hautakangas

6 PUHDAS VESI JA SANITAATIO



TAVOITTEENA:

Varmistetaan turvallisen ja puhtaan juomaveden saatavuus jokaiselle.

Varmistetaan asianmukainen ja riittävä sanitaatio kaikille, erityisesti huomioiden tytöt ja naiset sekä heikommassa asemassa olevat.

Vesistöjä on suojeltava sekä pidettävä huolta siitä, että vesivarat riittävät tulevaisuudessa kaikille.

VARMISTAA VEDEN SAANTI JA KESTÄVÄ KÄYTTÖ SEKÄ SANITAATIO KAIKILLE

Vesi on yksi elämän perusedellytyksistä ja kehityksen avaintekijöistä. Kaikki elämä maapallolla on riippuvaista vedestä, se on välttämätöntä ihmisille, eläimille ja ekosysteemeille. Maapallon pinta-alasta 70 prosenttia on vettä, mutta 97 prosenttia vedestä on suolaista. Makean veden määrästä suurin osa on kiinteää jääpeitettä tai jäätikköä. Koko maailman vesivarannoista käytettäväksi jää vain vajaa yksi prosentti.

Puhtaan makean veden saannin turvaaminen maapallon väestölle on ihmiskunnan suurimpia haasteita. Makeaa vettä tarvitaan kotitalouksien lisäksi maataloudessa ja teollisuudessa. Koska makean veden varannot ovat jakautuneet maapallolla erittäin epätasaisesti, globaalien ympäristömuutoksen myötä jo yksistään puhtaan juomaveden saanti saattaa vaikeutua huomattavasti monissa kehitysmaissa. Puhtaan veden saanti on sidoksissa erityisesti naisten ja lasten aseman parantamiseen. Lapset kärsivät eniten puhtaan veden puutteen aiheuttamista sairauksista. Yli 800 lasta kuolee päivittäin likaisen veden aiheuttamiin sairauksiin, kuten ripuliin.

GLOBAALISTI:

- Vedenpuute vaikuttaa yli 40 prosenttiin maailman väestöstä ja luvun odotetaan nousevan entisestään ilmastonmuutoksesta aiheutuvan maapallon keskilämpötilan kohoamisen takia.
- 2,1 miljardilla ihmisellä ei ole puhdasta juomavettä käytössä kotitalouksissa.
- 2,4 miljardilla ihmisellä ei ole perussanitaatiota, kuten käymälää tai ulkovessaa.
- Maailman vesitilanne heikkenee jatkuvasti saastumisen ja ilmastonmuutoksen seurauksena. Myös väestönkasvu, kaupungistuminen ja teollisuuden nopea kasvu lisäävät rajallisten vesivarojen kysyntää ja asettavat haasteita veden riittävydelle.

SUOMESSA:

- Suomen vesivarat ovat asukaslukuun ja veden käyttöön nähden runsaat. World Water Council ja Britannian Centre for Ecology and Hydrology arvioivat kehittämänsä vesiköyhyysindeksin perusteella Suomen maailman rikkaimmaksi maaksi veden suhteen.
- Suomalaiset vaikuttavat myös muiden maiden vesivaroihin, sillä monet päivittäiset tuotteemme sisältävät ns. piilovettä. Piilovesi on voitu kuluttaa maissa, joissa vedestä on pulaa. Esimerkiksi kupillinen kahvia sisältää kahvin tuotantoon kulunutta piilovettä jopa 140 litraa.

“Water is a key foundation, whose importance can hardly be overestimated”
-Irina Bokova

LIIKUNNAN VOIMA:

Jokaisen tulisi juoda vettä n. 1-1,5 litraa päivässä. Puhdas juomavesi on elintärkeää ihmisen hyvinvoinnille. Riittävä veden juonti puhdistaa kehoa, parantaa aineenvaihduntaa ja vastustuskykyä, parantaa ihon - ja hiustenlaatua sekä ehkäisee munuaiskiviä ja virtsatulehduksia. Liikkuessa juomisen tärkeys korostuu entisestään nestetasapainon säilyttämiseksi. Hyvinvointimme nimessä meidän tulee huolehtia puhtaan juomaveden riittävydestä myös tulevaisuudessa! Aktiivisessa elämäntavassa suosi kestävämpiä ratkaisuja esimerkiksi käyttämällä lasipulloa muovipullon sijaan, ja vältä valmiin pulloveden ostamista. Peseytyessä kiinnitä huomiota käyttämäsi veden määrään.

Veden juonnin merkitys on tärkeä osa yleistä liikunta – ja ravitsemusneuvontaa. Liikunta ja ravitsemusalan ammattilaisten tulisi ottaa vastuullisuusnäkökulma osaksi yleistä tiedonvalistusta. Vesi on ihmiselle elinehto, ja siinä missä vedenjuonti on hyvinvoinnin kannalta tärkeää, on myös vedenkäytön sääntely tärkeää, jotta vesivarannot säilyvät!

YHDESSÄ MAALIIN:

Vedensaatavuuden heikentyessä, kilpailu olemassa olevista vesivaroista kiihtyy. Vedenhallinta on tänä päivänä yksi merkittävä tekijä poliittisten konfliktien ja kiistojen taustalla. 90 prosenttia maailman väestöstä elää valtioissa, jotka jakavat vesivarantonsa naapurimaidensa kanssa. Useimpia maailman vesivaroja hallinnoidaan kuitenkin rauhanomaisesti yli valtiollisten rajojen. Kansainvälinen yhteistyö ja vesisopimusten noudattaminen on ensiarvoisen tärkeää rauhan ja yhteisymmärryksen säilyttämiseksi sekä vedensaannin varmistamiseksi maailmassa. Myös meistä jokaisen, suuren ja pienen, lähellä ja kaukana, täytyy suojella maailman vesivaroja.

Vettä voi säästää seuraavin toimenpitein:

1. Korjaa vuotavat hanat. Vaikka vettä tippuisi vain vähän, sitä saattaa kulua hukkaan yli 450 litraa viikossa.
2. Pese täysiä koneellisia pyykkiä ja astioita. Vältä tarpeetonta esipesua ja valitse oikea pesuohjelma.
3. Peseytyessä (mukaan lukien hampaidenpesu) sulje vesihana aina kun et tarvitse vettä.
4. Käy mieluummin suihkussa kuin kylvyssä. Peseydy nopeasti.
5. Keitä teevettä ja kahvia vain sen verran kuin tarvitset.
6. Muista, että suomalainen hanavesi on juomakelpoista. Pullovedettä ei tarvita.